

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 54/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. februára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ KOTIČKA], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Kašuba spol. s r. o., Horná 41, Banská Bystrica, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Roman Kašuba, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Co 594/2015 z 29. júna 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 6/2018 z 21. júna 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ KOTIČKA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. septembra 2018 doručená faxom a dodatočne doplnená v listinnej podobe podaním

odovzdaným na poštovú prepravu 5. októbra 2018 doručeným ústavnému súdu 8. októbra 2018 ústavná sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 Co 594/2015 z 29. júna 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 6/2018 z 21. júna 2018. Ústavný súd pre úplnosť dodáva, že sťažovateľka v úvodnej časti ústavnej sťažnosti uviedla, že smeruje proti najvyššiemu súdu. Z petitu ústavnej sťažnosti však vyplýva, že namieta porušenie svojich práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ako aj napadnutým uznesením krajského súdu.

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľky bola pôvodne pridelená sudkyňi spravodajkyňi Ludmile Gajdošíkovej, ktorej funkčné obdobie sudkyne ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. Do tohto dňa nebolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľky rozhodnuté. Plénum ústavného súdu prijalo 16. októbra 2019 Dodatok č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa čl. X bodu 5 rozvrhu práce boli nevybavené veci sudcov, ktorých funkčné obdobie uplynulo 16. februára 2019, prerozdelené medzi sudcov menovaných do funkcie 10. októbra 2019, a to náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov. Ústavná sťažnosť sťažovateľky bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi, ktorý je podľa čl. II bodu 3 rozvrhu práce členom IV. senátu ústavného súdu, ktorý pracuje v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu), Libor Duľa a Ladislav Duditš (členovia senátu).

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že krajský súd napadnutým uznesením zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách konania tak, že sťažovateľke uložil povinnosť nahradiť trovy konania vo veci o určenie neplatnosti právneho úkonu vedenej pred Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 4 C 99/2005. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka podala 24. októbra 2016 ústavnú sťažnosť s totožným obsahom proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn.

III. ÚS 14/2017 z 10. januára 2017, preto na tomto mieste nepovažuje za potrebné bližšie rekapitulovať obsah napadnutého uznesenia krajského súdu ani námietok sťažovateľky proti nemu.

4. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu (dovolanie bolo podané súčasne s ústavnou sťažnosťou z 24. októbra 2016) podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku ako procesne neprípustné, keďže išlo o uznesenie o trovách konania. Najvyšší súd odmietnutie dovolania odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, pretože aj keď je chronologicky posledné, nerozhoduje sa ním meritórne.

5. Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Uvedené sťažovateľka odôvodňuje pochybením krajského súdu, ktorý podľa jej názoru rozhodol *contra legem*, keďže nerešpektoval doslovné znenie § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, a najvyšší súd jej pritom proti takému rozhodnutiu neposkytol ochranu. Namiesto toho odmietnutie dovolania odôvodnil striktným dodržiavaním Civilného sporového poriadku, hoci ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v takomto prípade dovolanie pripúšťali. Avšak krajský súd účelovo svoje uznesenie načasoval práve tak, aby sťažovateľka už nemohla podať dovolanie podľa Občianskeho súdneho poriadku. O odvolaní v nemeritórnej veci rozhodol po dlhom čase od predloženia veci odvolaciemu súdu až dva dni pred skončením účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.

6. S ohľadom na uvedené mali najvyšší súd aj krajský súd porušiť základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu, jej právo na spravodlivý proces, ale aj jej právo vlastníť majetok (sťažovateľka neuvádza toto právo v petite ústavnej sťažnosti, pozn.), preto navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

Relevantná právna úprava a posúdenie vecí ústavným súdom

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A K napadnutému uzneseniu krajského súdu

11. Podľa § 55 ods. a) zákona o ústavnom súde je návrh na začatie konania neprípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorým sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

12. Ústavný súd o ústavnej sťažnosti sťažovateľky smerujúcej proti totožnému uzneseniu krajského súdu a podanej z rovnakých dôvodov, ako je podaná súčasná ústavná sťažnosť, už rozhodol uznesením sp. zn. III. ÚS 14/2017 z 10. januára 2017, ktorým ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Uznesenie o odmietnutí ústavnej sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť nie je uznesením, ktorým sa rozhoduje o podmienkach konania (obdobne pozri I. ÚS 37/05, II. ÚS 220/2017). Takéto rozhodnutie, naopak, vytvára prekážku veci rozhodnutej. Keďže napadnuté uznesenie krajského súdu už bolo ústavným súdom kvázi meritórne preskúmané, je ústavná sťažnosť smerujúca proti totožnému uzneseniu neprípustná a ústavný súd ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

II.B. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu

13. V súlade s judikatúrou ústavného súdu možno za zjavne neopodstatnenú sťažnosť považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

14. Sťažovateľka uznesenie najvyššieho súdu napáda z dôvodu, že jej najvyšší súd neposkytol ochranu pred zásahom do jej základných práv spôsobeným krajským súdom. Avšak o tom, že do základných práv sťažovateľky uznesením krajského súdu zasiahnuté nebolo, právoplatne rozhodol ústavný súd uznesením sp. zn. III. ÚS 14/2017 z 10. januára 2017. Keďže podľa právoplatného uznesenia ústavného súdu bol postup krajského súdu

v súlade s ústavou aj dohovorom [prieskum skoršieho rozhodnutia ústavného súdu je pritom podľa § 55 písm. c) zákona o ústavnom súde vylúčený], nemohlo neposkytnutie súdnej ochrany proti tomuto postupu porušiť základné práva sťažovateľky. Najvyšší súd odmietnutie dovolania ako procesne neprípustného riadne odôvodnil a právo sťažovateľky na súdnu ochranu proti rozhodnutiu krajského súdu bolo zachované, keďže rozhodnutie krajského súdu z hľadiska námietok uplatnených v ústavnej sťažnosti preskúmal ústavný súd na podklade ústavnej sťažnosti, ktorú sťažovateľka podala súčasne s dovolaním (čo v konaní pred ústavným súdom zamlčala). V tejto časti je preto ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená.

15. S ohľadom na uvedené odmietol ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu ako návrh neprípustný [§ 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde] a v časti smerujúcej proti uzneseniu najvyššieho súdu ako návrh zjavne neopodstatnený [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu